

Δικαιοσύνη... η κρίση είναι θεσμική
Η δικαστική εξουσία, ούτε είναι, ούτε μπορεί να είναι τυφλή
Αντώνης Ρουπακιώτης, 16/12/2005

I. Εφόσον προβάλλεται ως αξιόπιστος ο λόγος, ότι η διαφθορά έχει διαχυθεί σε ευρεία έκταση στο κοινωνικό σώμα, επόμενο είναι να έχουν προσβληθεί και ζωτικά όργανά του, όπως η δικαστική εξουσία, η οποία εξάλλου συνυπάρχει με τις άλλες εξουσίες και επηρεάζεται βέβαια από αυτές.

Γίνεται λόγος για φαινόμενο διαφθοράς στη δικαστική εξουσία και όχι για κύκλωμα, όπως παρουσιάζεται, προφανώς για λόγους δημοσιογραφικής αξιοποίησης ή από σύγχυση και το οποίο, ούτε την πραγματικότητα αναδεικνύει, ούτε τον τρόπο αντιμετώπισής του υποδηλώνει, εφόσον δεν πρόκειται για μερικούς κυκλωματίες, οι οποίοι, αφού με τη σειρά τους και αυτοί μετά τις αποκαλύψεις κυκλωθούν, θα εκλείψουν οι αιτίες που δημιούργησαν το φαινόμενο και θα αποτραπεί ο κίνδυνος για το μέλλον.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται λόγος για δικαστικό κύκλωμα, εφόσον οι θεσμικές εκτροπές παρουσιάζονται στο πλαίσιο λειτουργίας του δικαστικού συστήματος, ανεξάρτητα αν οι συνεργοί γι' αυτές βρίσκονται και εκτός του χώρου αυτού, όπως ιερωμένοι, οικονομικοί παράγοντες ή και δικηγόροι ακόμη.

II. Ως μύθος πρέπει να θεωρηθεί ότι πρώτη φορά, δήθεν, παρουσιάζεται το φαινόμενο διαφθοράς στο χώρο της δικαιοσύνης. Αντιθέτως, περιπτώσεις διαφθοράς δεν έλειπαν και σε άλλες εποχές, μόνο που το σύστημα λειτουργίας της δικαστικής εξουσίας ως κλειστό, δεν επέτρεπε να αναδειχθούν αυτές.

Με άλλα λόγια, έχουν μακρά ιστορικότητα οι πολυεπίπεδες σχέσεις δικαστικής εξουσίας με την πολιτική, οικονομική και εκκλησιαστική, τελευταία δε και με αυτήν των Μ.Μ.Ε., με αμφίδρομη την αναζήτηση ερεισμάτων μεταξύ τους. Σήμερα, καταγράφεται σε μεγαλύτερη έκταση η διαφθορά στη δικαστική εξουσία, επειδή, πλην άλλων, υπάρχουν μορφές οικονομικής δραστηριότητας και διάχυση παράνομου πλούτου, που δε βρίσκουν ή δε βρίσκουν εύκολα νομιμοποίηση, είτε με νομοθετικές ρυθμίσεις, είτε με εξωθεσμικές επιλογές της διοίκησης, γι' αυτό αναζητείται η νομιμοποιητική κάλυψή τους από τη δικαιοσύνη (π.χ. χρηματιστηριακές συναλλαγές, λαθρεμπόριο, ναρκωτικά, σύγχρονο ηλεκτρονικό έγκλημα, κ.ά.)

III. Όποιος και αν είναι ο αριθμός των δικαστικών που εμπλέκονται, η αντιμετώπιση του φαινομένου δεν είναι εύκολη. Η ηγεσία του Αρείου Πάγου και τα αρμόδια θεσμικά όργανα, φαίνονται αποφασισμένοι να προχωρήσουν στην αντιμετώπιση των περιπτώσεων διαφθοράς που αποκαλύπτονται, ωστόσο δεν πρέπει να παραβλεφθεί ότι εξ αιτίας βεβιασμένων ή και αυστηρών επιλογών έχει δημιουργηθεί κλίμα φοβίας στους δικαστές, με συνέπεια να επιδεικνύουν αυτοί ιδιαίτερη σκληρότητα σε βάρος διαδίκων, επιβεβαιώνοντας έτσι την κοινή παραδοχή ότι δικαστές φοβισμένοι δεν απονέμουν δικαιοσύνη.

Προστίθεται εξάλλου ότι με την επίκληση καταπολέμησης της διαφθοράς, αναδείχθηκε μια ακόμη φορά η αντίθεση δυνάμεων εντός και εκτός δικαστικού συστήματος κατά των αιρετών διοικήσεων των δικαστηρίων, όσο και των δικαστικών ενώσεων, οι οποίες, είναι αλήθεια ότι δεν υπερασπίστηκαν τον προορισμό τους και δεν έπραξαν ό,τι όφειλαν για να μη λάβει διαστάσεις ή στη συνέχεια να αποκαλυφθεί το φαινόμενο της διαφθοράς, γι' αυτό και χρεώνονται με μεγάλη ευθύνη, πλην όμως η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο αμφισβήτησής τους, όπως ήδη έγινε με πρόσφατη τροποποίηση των σχετικών διατάξεων.

Αντίθετα, πρέπει να ενισχυθεί ο θεσμικός ρόλος των αυτοδιοικητικών μορφωμάτων, διότι, πέραν των άλλων, με τη λειτουργία τους υποβοηθούν στη μεταλλαγή του δικαστικού συστήματος από κλειστό κύκλωμα εξουσίας, όπως το επιλέγει η παραδοσιακή - συντηρητική

αντίληψη, παραγωγή μάλιστα δικαιοσύνης εκτροπών, σε εξουσία ενταγμένη στο πλαίσιο σύγχρονης οργάνωσης δημοκρατικής πολιτείας και ανοιχτή στον κοινωνικό έλεγχο.

IV. Οι έλληνες δικαστικοί έχουν την πληρέστερη θεσμική διασφάλιση για την άσκηση του δικαιοδοτικού έργου τους, σε σύγκριση με τους δικαστικούς των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί πλέον δε διατηρούν ακόμη - παρά τις αποκαλύψεις - την εκτίμηση μεγάλου μέρους της ελληνικής κοινωνίας, γι' αυτό κρίνονται αδικαιολόγητοι για την αδράνειά τους να αποκρούσουν τις συστηματικές παρεμβάσεις εξωθεσμικών παραγόντων στην εκτέλεση του δικαιοδοτικού έργου τους, όσο δε για εκείνους, που αναζητούν ερείσματα σε άλλα κέντρα εξουσίας για την απόκτηση ωφελημάτων για το παρόν ή το μέλλον, αυτοί είναι ανάξιοι να δικαιοδοτούν, γι' αυτό και πρέπει να αποβληθούν. Όπως, εξ άλλου, πρέπει να διευκολυνθεί η έξοδος από το σώμα εκείνων των δικαστικών - δεν είναι λίγοι - οι οποίοι για διαφορετικούς λόγους, δεν ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους.

V. Σε κάθε περίπτωση, η υπόθεση αντιμετώπισης της διαφθοράς στο χώρο της δικαστικής εξουσίας, συνδέεται με την αντιμετώπιση συνολικά της διαφθοράς σε όλα τα πεδία οργάνωσης του κοινωνικού μας βίου με κύριες αναφορές στην ανάγκη αποκομματικοποίησης του κράτους, την αξιόπιστη λειτουργία των θεσμοθετημένων ελεγκτικών οργάνων, αλλά και στην ενεργοποίηση και συνεργασία αρμοδίων θεσμικών φορέων, όπως δικηγορικοί σύλλογοι κ.α.

Ο μεγάλος λόγος ανήκει βέβαια στους πολίτες και η αναφορά σε αυτούς γίνεται με φόρτιση ιδεολογική και δικαιοπολιτική, όταν μάλιστα, σε περιόδους εκτεταμένης διαφθοράς, όπως αυτή που βιώνουμε, δεν είναι λίγοι εκείνοι που επιδιώκουν να συναλλάσσονται με όρους εξωθεσμικούς με όλες αδιακρίτως τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως οικονομικές, πολεοδομίας, νοσοκομείων, αλλά και δικαστικές, έτσι που να φαίνεται δύσκολη η διάκριση ποιοι είναι οι διαφθορείς και ποιοι οι διεφθαρμένοι.

Έτσι, οι πολίτες, αν θέλουν να είναι συνεπείς σε αυτό που απαιτούν, να απαλλαγεί δηλαδή ο χώρος της δικαιοσύνης από φαινόμενα διαφθοράς, είναι υποχρεωμένοι να διεκπεραιώνουν τις δικαιοσύνης ανάγκες τους μέσω των θεσμοθετημένων διαδικασιών και μόνο, αλλά και να αναπτύσσουν διαχρονικώς στο μέγιστο βαθμό τον αναγκαίο και υπεύθυνο κοινωνικό έλεγχο και για τη δικαιοσύνη, η οποία ως εξουσία, ας μη λησμονείται, συμμετέχει στην παραγωγή του φαινομένου της διαφθοράς.

Κοινωνικός έλεγχος, που σημαίνει ότι πρέπει να απομυθοποιήσουμε το δικαστικό φαινόμενο και να εγκαταλείψουμε το μύθο περί τυφλής δήθεν δικαιοσύνης ή άλλους παρόμοιους. Η δικαστική εξουσία ούτε είναι, ούτε μπορεί να είναι τυφλή. Απαλλαγμένη από δουλείες και ανοιχτομάτα πρέπει να είναι, με την όρασή της αποκλειστικά στραμμένη για να διακρίνει το δίκαιο από το άδικο, αλλά και να αντιλαμβάνεται όσους έσωθεν ή έξωθεν επιβουλεύονται το κύρος της και ακυρώνουν τον αναμφισβήτητο κοινωνικό προορισμό της.

* Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)